

Възпитание, дисциплина и въвеждане на правила по метода Монтесори

На пръв поглед свободата и дисциплината са взаимноизключващи се понятия. Дисциплината регламентира и ограничава. Каква ти свобода! А Мария Монтесори говори за „дисциплина в свободата” и според нея това е велик принцип на възпитанието. И с такава идея създава подходящи условия в своите домове за деца. Сега този принцип е основополагащ в детските градини Монтесори.

Целта на възпитанието не е да изисквате от детето да прави онова, което е нужно на вас. Тя е в това да помогнете на неговото саморазвитие и на разкриването на уникалния потенциал, даден от природата именно на него. А за това е необходимо да научите детето да прави своя избор и да си носи последствията от него.

Правилата

Колкото и да изглежда на пръв поглед парадоксално, децата обичат правила. Тяхното съществуване прави детския живот подреден, предсказуем, разбираем. Наличието на правила създава у детето усещане за защитеност и съпричастност към сплотен колектив.

Правилата могат и трябва да се използват у дома. Можем да предположим, че вие не искате топките и самосвалите, куклите и мечетата да са пръснати по кухнята и стаята, якето да е хвърлено небрежно в антрето, чорапите на перваза, а пижамата – в хола. Няма смисъл в правилата да се изброяват всичките детайли. Формулирайте изискванията максимално лаконично и ясно. Например, има едно просто правило: „Постави го на мястото му”.

Какво да правите?

1. Прилагайте правила. Те задължително трябва да присъстват в живота на детето.
2. Правилата трябва да са лаконични, прости и изцяло да ви устройват
3. Правилата не трябва да бъдат много
4. Правилата трябва да бъдат гъвкави – те могат да се променят с порастването на детето. Но му го казвайте предварително.
5. Правилата винаги трябва да се изпълняват
6. Правилата трябва да бъдат еднакви за всички – и деца, и възрастни.
7. Задължително ги съгласувайте с всички членове на семейството.

Помнете:

- Вашите изисквания не трябва да противоречат на основните потребности на детето от храна, топлина, сън, безопасност, приемане, любов и уважение, самореализация.
- Спокойно, но кратко обяснете от какво е предизвикано вашето изискване. При това, задължително подчертайте какво има на разположение детето за своя свободен избор. Когато децата чувстват уважение към тяхното усещане за свобода и самостоятелност, те по-лесно приемат родителските ограничения.
- Тонът, с който се изрича изискването или забраната, трябва да бъде приятелски и обяснителен, отколкото повелителен.
- Като вариант: можете да закачите правилата на видно място. Когато вземете решение за въвеждане на правила, напишете красиво текста или го напечатайте на цветен лист хартия.
- Поставете правилата на достъпно място на нивото на детските очи.
- Докато детето не ги е усвоило или по някакви поводи проявява протестни реакции, избягвайте наравоучения и викове. Просто кажете: “Хайде да си спомним нашите правила”

Из книгата “Чудото Монтесори” на Елена Тимошенко.